

соціального захисту є його адресна спрямованість, тобто соціальна допомога повинна надаватися тим громадянам і в таких обсягах, яких вони потребують.

Обсяг коштів, які спрямовуються на соціальний захист населення, залежить від фінансових можливостей держави, які визначаються обсягом ВВП та науково-обґрунтованим оптимальним обсягом фонду споживання. Здійснюючи соціальні виплати, держава дотримується визначених параметрів. І тому за умов економічної кризи не здатна забезпечити соціальний захист населення на належному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Стратегія розвитку системи охорони здоров'я: Український вимір [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mif-ua.com/archive/article/20562>*
2. *Сидор П. І. Бюджетне забезпечення соціального захисту населення: теоретичні аспекти і вітчизняна практика / П. І. Сидор // УДК 336.14; 351.84 – 2015*
3. *Соціальна політика в Україні: Монографія / О.В. Макарова ; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. — К., 2015. —244 с.*
4. *Соціальна політика в Україні: реалії та перспективи оновлення / За ред. В.Г.Никифорова - Монографія / МОН України. Одеський нац. економічний університет. Одеса, 2015. - 363 С.*

Свачій Андрій Дмитрович *магістрант,*
Данилишин Володимир Іванович, *к.е.н, доцент,*
доцент кафедри управління та адміністрування

ПРІОРИТЕТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА В СИСТЕМІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ УЧАСНИКІВ АТО

В обмеженості бюджетних ресурсів та умовах децентралізації перед Україною постала необхідність вирішити складне завдання: надати ефективну та релевантну соціальну підтримку нужденним та вразливим, зменшити масштаби бідності, але при цьому не розпорошувати свої кошти і забезпечити максимальну адресність допомоги [1]. При цьому видатки на соціальну підтримку мають виконувати роль інвестиції в соціальний капітал і формувати нову поведінку у нужденних та вразливих осіб, чому сприятиме запровадження принципу «welfare to work».

Для вирішення існуючих проблем у цій сфері потрібно, по-перше, підвищити рівень грошового забезпечення військовослужбовців Збройних сил України, створити ефективну систему матеріального заохочення та соціальної підтримки мобілізованих військовослужбовців, які беруть безпосередню участь у проведенні АТО. По-друге, важливою проблемою соціальної підтримки учасників АТО є відсутність ефективного механізму вирішення житлових проблем військовослужбовців-учасників АТО. По-третє, не відповідає потребам сьогоднішньої система пільгового забезпечення військовослужбовців, ветеранів війни, учасників АТО та членів їхніх сімей. По-четверте, потребує системного

вирішення проблема полегшення адаптації військовослужбовців-учасників АТО до процесів мирного життя. У першу чергу це стосується відновлення здоров'я та працевлаштування.

Недостатній рівень соціальної підтримки військовослужбовців, як свідчить закордонний і вітчизняний досвід, негативно позначається на якісному складі війська, знижує мотивацію, породжує невдоволення тощо. У цьому зв'язку визначено ключові напрями діяльності органів державної влади у сфері посилення соціальної підтримки військовослужбовців, які беруть участь в АТО. До них віднесено: створення єдиного реєстру учасників АТО, що дозволить забезпечити їм та їхнім сім'ям належний рівень соціальної підтримки та гарантій; побудова ефективної моделі грошового забезпечення військовослужбовців; створення дієвого механізму забезпечення житлом військовослужбовців та їх сімей; підвищення ефективності існуючої системи пільг та компенсацій для учасників АТО та членів їхніх сімей; удосконалення механізму вирішення соціальних проблем в умовах військового навчання, несення бойової та допоміжної служби; створення системи психологічної та фізіологічної реабілітації; забезпечення санаторно-курортним лікуванням.

Таким чином, можемо запропонувати рекомендації для органів державної влади України, в контексті вдосконалення публічного управління та державно-громадського партнерства в системі надання соціальних послуг та допомоги учасникам АТО (ООС), зокрема [1]:

Верховній Раді України:

1) внести зміни до Закону України про «Про державно-приватне партнерство», передбачивши при цьому:

- спеціальне нормативно-правове регулювання соціального партнерства щодо об'єктів, призначених для здійснення діяльності з соціального обслуговування громадян учасників АТО (ООС) та діяльності в інших галузях соціальної сфери, в т.ч. з метою забезпечення збереження цільового призначення вказаних об'єктів, доступності соціальних послуг їх споживачам і якості надання соціальних послуг;
- забезпечення переваги при проведенні публічних процедур укладення угоди соціального партнерства щодо об'єктів соціального призначення приватним партнерам, які мають досвід здійснення діяльності з надання соціальних послуг відповідного виду або таким, що перебувають у партнерстві з організаціями, які мають такий досвід;
- механізми підтримки осіб, що фінансують соціальні проекти, наприклад у певних випадках передбачити можливість компенсації таким особам видатків щодо вилати відсотків за залученими кредитами або іншими позиковими коштами за рахунок субсидій відповідного бюджету, надання державних гарантій у межах компетенцій публічного партнера;

- заходи підтримки приватних партнерів, які пропонують створення об'єктів, призначених для ветеранів АТО (ООС) за проектами повторного застосування.

Кабінету Міністрів України:

З метою створення правових умов для залучення приватних інвестицій у соціальну сферу та підвищення якості надання послуг у сфері соціальної підтримки учасників АТО (ООС) розробити Концепцію розвитку соціального партнерства в соціальній сфері, забезпечити її широке громадське обговорення, за його підсумками доопрацювати Концепцію з урахуванням пропозицій щодо соціальної підтримки учасників АТО (ООС), затвердити Концепцію і план заходів з її реалізації. Концепцією рекомендується передбачити:

- пріоритетність сприяння розвитку соціального партнерства в соціальній сфері з метою досягнення завдань соціальної підтримки учасників АТО (ООС);
- варіативність форм соціального партнерства в соціальній сфері;
- розширення повноважень суб'єктів України і органів місцевого самоврядування при прийнятті рішень про укладення угод соціального партнерства у сфері соціальної підтримки учасників АТО (ООС) з метою розвитку інфраструктури надання соціальних послуг, забезпечення доступності соціальних послуг їх споживачам і підвищення якості соціальних послуг учасникам АТО (ООС);
- основні етапи розвитку соціального партнерства в соціальній сфері та критерії оцінки ефективності реалізації заходів, передбачених планом заходів щодо надання соціальних послуг учасникам АТО (ООС);
- особливості соціального партнерства в наданні соціальних послуг учасникам АТО (ООС);
- розробку стандарту діяльності органів виконавчої влади України з розвитку соціального партнерства в соціальній сфері та надання соціальних послуг учасникам АТО (ООС).
- розглянути можливість внесення змін до законодавства України в частині запровадження ліцензування всіх організацій, що представляють соціальні послуги учасникам АТО (ООС), незалежно від форми власності.

Органам державної влади України:

- активно залучати бізнес до сфери соціального обслуговування, застосовувати заходи щодо поліпшення інвестиційного середовища у сфері надання послуг соціального обслуговування загалом та соціального захисту учасників АТО (ООС) зокрема;
- забезпечити організацію навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації ветеранів АТО (ООС), передбачити в державному бюджеті необхідні обсяги коштів;
- реалізовувати заходи щодо підвищення якості соціального обслуговування та самореалізації учасників АТО (ООС);

- впроваджувати основні підходи і досягнення практик соціальної адаптації у практику роботи медичних організацій та спеціалізованих установ соціального обслуговування учасників АТО (ООС);
- розвивати соціально-орієнтовані проекти, соціальні ініціативи в інтересах осіб учасників АТО (ООС) за участю некомерційних організацій, бізнес-структур, у тому числі на основі Закону України про «Державно-приватне партнерство»;
- стимулювати і підтримувати активну життєву позицію учасників АТО (ООС), створювати умови для їх самореалізації, в тому числі в межах міжвідомчого партнерства;
- посилити увагу державних структур і суспільства в цілому до соціальних проблем учасників АТО (ООС), формувати в суспільстві повагу до ветеранів АТО (ООС) та активно розвивати волонтерство та благодійність в інтересах учасників АТО (ООС);
- сприяти підвищенню доступності системи навчання учасників АТО (ООС), активно залучаючи до даного напрямку роботи комерційні та соціально орієнтовані некомерційні організації;
- приділяти особливу увагу підвищенню соціальної активності учасників АТО (ООС) за допомогою розвитку інноваційних форм соціального обслуговування;
- розглянути питання про введення норми безкоштовного або пільгового тарифу з надання соціальних послуг інвалідам та учасникам АТО (ООС);
- посилити заходи соціальної підтримки мешканців сільської місцевості, в тому числі поліпшити транспортну доступність об'єктів соціальної інфраструктури для учасників АТО (ООС), збільшити охоплення мобільними бригадами соціального обслуговування сільських населених пунктів;
- продовжити заходи щодо залучення у сферу соціального обслуговування соціально-орієнтованих некомерційних організацій і недержавного сектору, передбачивши такі напрями, як замовлення соціальних послуг у недержавних постачальників, передача на аутсорсинг деяких соціальних послуг, розвиток соціального партнерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Семів Л. К., Клос В. Р. Соціальний захист військовослужбовців: проблемні питання в соціологічній оцінці. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України [зб. наук. пр.] / НАН України. Ін-т регіональних досліджень; редкол.: В.С. Кравців відп. ред. – Львів, 2018 р. Випуск №5 (133). - С. 95-102.
2. Гребя Р. Механізми реформування системи соціальних послуг в Україні: державно-управлінський аспект. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. Вип. 1 (32). С. 62-67.
3. Волинець У.А. Розвиток соціального партнерства в Україні. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. 2014. № 2. С. 235-238.